

פרשת בראשית
גיליון קס"ו
שנה ד'
תשרי תשפ"ב

בדרו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

בברכת פוסק הדור שליט"א – מעמד סיום ששה מחזורים ברמב"ם שמיטה ויובל.

הגר"ג הוניגסברג הביא בדבריו מעשי הוד על המסירות הנוראה של רבינו לקביעות בלימוד, שרבינו קבע תנאי עם כל החברות של שחייבים ללמוד בקביעות, חוק כל יעבור, ואם פעם אחת לא מגיעים ללמוד – החברות בטילה.

וציין כי מרן ראש הישיבה בעל אילת השחר זיע"א הלך לבקר את מרן זצ"ל בשמחת תורה בביה"ח 'מעייני הישועה' בשבוע הראשון של האירוע מוחי, שמרן זצ"ל היה משותק בחצי גוף, וסיפר מרן ראש הישיבה זצוק"ל בהתרגשות כי ראה אותו יושב לומד פרק 'איזהו נשך', כי בסדרי לימודו אחז ב'איזהו נשך'....

זה הסוד הגדול והסייעתא דשמיא בהרצת התורה, וכעת כשנמצאים במעמד כזה מרגש שלא ויתרו על שום יום, זה שמחה גדולה מאד. הרי אחד הדברים שרבינו זצוק"ל זכה להיות הרב"ה של הדור זה הענין של הקביעות, וסיים: מאד מחמם הלב לראות הזכות הגדולה שממשיכים בדרו, בחלק של הקביעות, שיעורים יומיים במסירות, זה מחזק את עולם התורה.

הגרא"ח שצ"ג הביא בתחילת דבריו את דברי רשכבה"ג מרנא אילת השחר זיע"א שיסוד של הסיום זה שלימות, ואמר שלו יצויר שאחד ילמד את המסכת הארוכה ביותר בש"ס, ויהיה חסר לו דף אחד בלבד - לא יהיה לו סיום, ומאידך המסכת הכי קצרה אם סיים אותה זה נקרא סיום ופטר מתענית וכו', מבואר שהמודד הוא לימוד נושא בשלימות,

וכן הביא דברי הגאון הגדול ר' יעקב הלל שליט"א שאמר שבזמן הסיום מגיעים כל המלאכים שנבראו ממצוות תלמוד תורה של כל מילה ומילה, ואם נחשבן את החשבון הגדול של כמות השיעורים והשומעים נגיע לרבות מלאכים שמתתפים איתנו בכינוס. שיעורים שזה רבות מילים של תורה, וסיים בשבח המסירות הגדולה של רבני המערכת למסור שיעורים יומיים שזה דורש עמל עצום.

הגר"ש וייסברג הביא בתו"ד דברי היסוד ושו"ש העבודה/שכותב בשם הזוהר שבכל סיום שעושים מביאים מגן עדן את אבותיו ורבותיו, א"כ צריך לחשוב שבעל השמועה נגד עינוי זה לא פשוט, זה פחד,

והביא כי רבינו נשאל למה בסיום אומרים תפילות בלשון ארמית, כגון 'לא תתנשי מינן' הרי כתוב בגמ' בשבת שאל ישאל בלשון בארמית שאין מלאכים נזקקים לו, והשיב מרן זצ"ל 'עיינ תמיד ל"ב ע"ב כל העוסק בתורה שכינה כנגדו', ופשוט שגם בסיום, מעמד של הסיום זה מעמד השראת שכינה, וא"כ לרבינו ודאי יש נחת רוח, ששפתותיו דוככות בקבר.

ביום ד' התקבצו ובאו רבני מכוון דרך אמונה למעמד סיום רמב"ם שמיטה ויובל מחזור ו' שנמסר ע"פ תקנת רביה"ק רשכבה"ג זצוק"ל במשך שנתיים בקו, בשיעור יום יומי במסירות ובעקביות.

המעמד נערך בברכת מרן פוסק הדור שליט"א ששלח מכתב ברכה נדיר במיוחד למעמד, ובהשתתפות הגאון ר' גדליה הוניגסברג שליט"א, רב קהילת שונה הלכות, הגאון ר' משה יהודה שניידר שליט"א, נשיא המכוון, ורבני המערכת הגרא"ח שצ"ג, הגרי"ב גולדנטל, הגר"ש וייסברג, הגר"מ חליווה, הגר"י אייזנשטיין, והר"מ פוליטנסקי, הרנ"א חן, הר"ח מלין.

בחרדת קודש הוקרא מכתב מרן פוסק הדור על ידי נכדו חביבו הרב חיים מלין, (להלן המכתב).

Yitzhak Zilberstein
Rabbi of 'Ramat-Elhanan'
Bnei-Brak
Rosh Kollel 'Beit-David' Holon

יחזקאל זילברשטיין
רב שכונת רמת-אלחנן
בני ברק
ראש כולל 'בית-דוד' - חולון

ת"ת ה'תשפ"ב ט"ו באדר א' ה'שנ"ב

בס"ד תשרי תשפ"ג

לכבוד רבני קו "דרך אמונה",

השלום הברכה,

שמחנו לשמוע על הכינוס המיוחד של רבני הקו, הפועלים ומזכירים את הרבים בתשובות בהלכה, מתורת גיסי שר התורה רבינו הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, ובפרט כעת בסיום שנת השמיטה, שוביתם לסיים כמה מחזורים של לימוד ברמב"ם הלכות שמיטה ויובל, בהוראתו של גיסי זצ"ל.

וידוע גדול מעלת הברכה ממשירת וקיום דיני השמיטה גם בזמן הזה, וכמו שכתב מרן החור"א זצ"ל (שביעית סי' יח סק"ד) שמסתבר שהיתה הברכה גם בבית שני וגם אחר החורבן, משום דב"ד של מעלה עושין מה שגורין בב"ד של מטה.

וכבר הבאנו בחשוףי חמד (שביעית פ"א מ"א) ראייה מהמבואר בגמ' (סנהדרין צ"א, א) דכשבאו בני אפריקיא לדון עם ישראל לפני אלכסנדרוס מוקדון, ואמרו לו ארץ כנען שלנו היא וכו', אמר להו בנידיא בן פסיסא לחכמים תנו לי רשות ואלין ואדון עמון לפני אלכסנדרוס מוקדון וכו', אמר להם מדיחן אתם מביאים ראייה וכו', ומבואר שם שהם בדיקו ולא מצאו תשובה, מיד ברחו, והניחו שדותיהן כשהן ורעות וברמיהן כשהן נטועות ואותה שנה שביעית היתה, וכן שם בהמשך הגמ', יע"ש. הרי מבואר דבזמן בית שני, כשמצוות יבורכו כל הלומדים והשומעים בכל שלח השליח את ברכתו באופן נסתר ונפלא.

וממילא גם אלו שלמדו הלכות שמיטה בזמן הזה, יזכו לשכר של "חיותי את ברכתי", כיון שאמרו חז"ל (מנחות דף קי"ע"א) כל העוסק בתורת חטאת ואשם כאילו הקריבם, ומבואר בספ"ה"ק [כלי יקר (בריים ל, א) ה"ו] דבברי דוד (בראשית לב, ה) והמביט בבית אלוקים (שער התשובה פ"ט), ועוד] שדבר זה נאמר בכל המצוות, שהלומד ההלכות כאילו מקיים המצוה, וכמו שהרחבנו בזה בתשובה בקובץ 'זוי העמדים והשוקהים' (גליון קב עמ' לה). יע"ש.

וגיסי שר התורה זצ"ל אמר לי כששאלתי אם אפשר להבטיח לחקלאים שיתברכו בזכות השמיטה (או שיש לחשוש שיפסידו הברכה משום שאינם ראוים, בגלל מעשיהם הלא טובים), היה משיב שאם בשמירת השמיטה יהיה קידוש השם, אפשר להבטיח להם ברכה בזכות השמיטה. וא"כ כיון שבלימוד הלכות שמיטה רבנים יש קידוש השם גדול, א"כ בעו"ה בודאי יבורכו כל הלומדים והשומעים בכל טוב סלה, ותזכו להגדיל תורה ולהאדירה, ויפצו מעינותיכם חוצה.

בברכה נאמנה

יחזקאל זילברשטיין

מעמד חיזוק ללימוד יומי בספרו ארחות יושר במסגרת תכנית מדובבי שיח

ממלאים את החלל

והוסיף כי בסוכות הקודם עוד זכינו שרבינו היה עמנו, ובוודאי שתוכנית הזאת היא דבר גדול - שלומדים כסדר בספרו ארחות יושר - הספר שמאיר את העולם כלפיד, האומנם יש עוד הרבה ספרי מוסר, אך לסגנונו של הארחות יושר אין מתחרים... ספר שצועק יראה!

נכדו הגר"ג הוניגסברג פתח את דבריו הנרגשים ואמר שכולו התפעלות לראות את הקבוצה הנפלאה הזאת של בני העליה - חבורה של מבקשי ה' הנדבקים בדרכיו של רביה"ק צוק"ל.

וסיפר שכשיצא הספר הק' ארחות יושר, רבינו זיע"א מיד שלח הספר למחותנו רשכבה"ג מרן הגראי"ל זיע"א ולרבו מרן רה"י הגרמי"ל זיע"א, וסיפר שזוכר שרביה"ק הגראי"ל קיבל את הספר והוא למשך תקופה ממושכת לא יכל היה לעזוב את הספר, ואחרי זה הוא שם את הספר בתוך החדר שלו במדף הכי קרוב אליו, ואמר לו שאת זה הוא שם קרוב אליו משום שמשתמש בספר כסדר ממש.

וכן מרן הגרמי"ל אחרי שראה את הספר לא גמר להתפעל ממנו, וכל זה על אף שיש לנו ספרים קדומים. אך כפי שכבר הזכירו כאן שרבינו כתב בעצמו שהוא כתב את זה כפי צורך הדור, שבכל דור יש צורך בספר שמתאים לצרכיו.

ובאמת משמיא קא זכו ליה שהספר נתקבל בכזו צורה שאין לזה שום הסבר שמאז שרבינו הוציא את הספר נמכרו כבר רבבות ספרים בכמויות שא"א בכלל להבין, (עוד לפני שהוציאו מהדורה המבוארת), והרי בשביל שספר מוסר יתקבל צריך בראש ובראשונה ס"ד אך זה הגיע גם מזה שרבינו לא כתב דבר שהוא לא נמצא במדריגה הזאת.

וכפי שאמר מרן הגראי"ל זצ"ל שר' חיים לא כתב דבר שהוא לא אוחו בדרגה הזאת. ולכן אדם שרוצה לעמוד על גדלותו הרוחנית של רבינו זה הארחות יושר - וזה הספר הכי טוב על רבינו... ואתם זוכים ללמוד בספר שהקב"ה רצה שהספר הזה יתקבל בדור שהוא יהיה הספר מוסר והמורה דרך של הדור,

רואים בספר איך שהספר גורם להתעלות עצומה ומה מונח מתחת לכל מילה הן במאמרי חז"ל שמביא ובפרט במשפטים ששזר בין החז"לים.

אין ספק שזו זכות עצומה וזו הדרך להדבק באמת בר' חיים, ובפרט כשאנו עדין עומדים בתוך השנה שאפשר להספיק ולחטוף מהדרגות הגבוהות של רבינו, והדרך לעשות את זה הוא ע"י שילמדו ויקיימו את מה שכתב בארחות יושר.

לאחר מכן פצחו בשירה וזמרה בדיבוק חברים לרגל המועד, העלו במעמד על נס את מכוני 'שיח אמונה' אשר עומדים מאחורי הפרויקט הנפלא. תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדינו.

במהלך ימי החג נערך בקודש פנימה בסוכתו המיותמת של רשכבה"ג רבינו הקדוש זיע"א מעמד מרומם לחיזוק התוכנית ללימוד יומי בספה"ק 'ארחות יושר' שבמסגרת מכוני 'מדובבי שיח' הנערכת בישיבת 'בית מדרש עליון' לזכרו ולעילוי נשמתו הטהורה של רבינו זיע"א [ואי"ה צפויה להתחיל בעוד ישיבות ברחבי הארץ בס"ד].

המעמד התקיים בהשתתפות קבוצה נבחרת מתלמידי הישיבה המשתתפים בתוכנית, ובראשות הגאונים הגדולים: בנו חביבו רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א, ותלמידו רבי יואל מקלב שליט"א - מראשי הישיבה הק' ורב ביהמ"ד 'אילת השחר' ב"ב, וכן הג"ר מאיר שמחה ויספיש שליט"א מרבני הישיבה ומר"י 'שכר שכיר', ונכדו חביבו הגר"ג הוניגסברג שליט"א רב ביהמ"ד 'שונה הלכות'.

במעמד נשא דברי חיזוק קצרים הגר"י מקלב שעמד בדבריו על חשיבות תיקון המידות ע"י לימוד המוסר ובפרט בספר ארחות יושר אשר רבינו זיע"א כתב בהקדמה שהוא ספר שמתאים לדור במיוחד, ולא כמו שיש שחושבים שפסיכולוגיה וכדו' זה צורך דורינו...

אלא ר' חיים מצא את כל מה שהדור צריך רק במאמרי חז"ל ורבותינו הק', וכתב את הספר מי שהיה המושלם ביותר במידות ששיך, והעיד ששמע תדיר את זקיני מרן ר' מיכל יהודה זיע"א מדבר בהתפעלות על ר' חיים איך שהגיע לשיא המדרגות במידות מתוקנות, ושכל מה שכולם רואים לאן ר' חיים הגיע... זה הגיע בזכות המידות טובות.

בדבריו העלה על נס את החיזוק הגדול שהתוכנית עושה בישיבה שמדי יום מאות בחורים בישיבה הוגים בספר ארחות יושר, וזוכים לילך בארחות יושר כשתורתו מאירת עינינו.

הגרמ"ש ויספיש הוסיף לעורר על העניין של הבן אדם לחבירו המופלא שיהיה לרבינו וסבלנות בלתי נתפסת לכל יהודי.

ותיאר איך כבר עשרות שנים שלא היו נותנים לרבינו להיות רגע אחד לבד והיו מחכים לו בכל מקום אפשרי עם שאלות ובכל מקום שרק יצא קפצו עליו אנשים... ורבינו היה עונה לכל אחד בסבלנות אין קץ באופן בלתי נתפס.

כמו כן העריך לעורר על העמל התורה מתוך הדחק של רביה"ק וקיום המצוות בכל המצבים ובכל הזמנים, ועלינו לנסות ללמוד אפי' משהו מדרכיו.

כן ציין בתוך דבריו על גודל המעמד המתקיים בביתו הקדוש של מרן זיע"א הבית שהיה תל תלפיות לכל כלל ישראל.